

■ Lekcja 1

Kim jesteś? Kim pani jest? Kim pan jest?

Przedstawiamy się

Hören Sie die Begrüßungen und sprechen Sie nach.

① I Dworzec

Kazimierz Wiatr (K), Ewa Leszczyńska (E)

- K. — Dzień dobry!
- E. — Dzień dobry!
- K. — Pani Ewa Leszczyńska?
- E. — Tak.
- K. — Kazimierz Wiatr.
- E. — Bardzo mi miło.

② II Miło mi

Stefan Fuchs (S), Anna Kwiatek (A)

- S. — Dzień dobry
- A. — Dzień dobry!
- S. — Jestem Stefan Fuchs.
- A. — Miło mi. Anna Kwiatek.

3. III Cześć!

Tomek (T), Kasia (K), Marcin (M)

- T. — Cześć! Mam na imię Tomek.
K. — Cześć! Jestem Kasia, Katarzyna.
T. — Kasia? To bardzo ładne imię.
K. — Tomek też.
T. — Miła jesteś.

Konwersacje

A. Fragen Sie Ihre Gesprächspartnerin / Ihren Gesprächspartner.

- X. — Jak masz na imię? (Jak ma pani na imię? / Jak ma pan na imię?)
Y. — ..., a ty? (A pani? / A pan?)
X. — ...

B. Proszę się przedstawić. (Stellen Sie sich vor.)

Unter Freunden:

- Cześć! Mam ...
— Cześć! Jestem ...

Neutral:

- Dzień dobry! Jestem ...
— Dzień dobry! Bardzo mi miło, ...

C. Ergänzen Sie die Aussagen.

Lesen Sie diese Dialoge mit Ihrer Gesprächspartnerin / Ihrem Gesprächspartner

a) sekretarka (S), pan Piotr Kowalewski (P)

- P. — Dzień dobry! Jestem Piotr Kowalewski.
S. — Dzień dobry ...
Przepraszam, czy pan ma na nazwisko Kowalski?
P. — Nie, Kowalewski.
S. — A ... imię?
P. — Piotr.
S. — Dziękuję.

b) Sebastian Schubert (S), Krystyna Korzeniowska (K), Agnieszka Bieniek (A)

- S. — Pozwoli pani, że się przedstawię? Sebastian Schubert.
K. — Miło ..., Krystyna Korzeniowska, a to moja koleżanka Agnieszka.
A. — Agnieszka Bieniek.
S. — Schubert. Bardzo ... przyjemnie.
K. — Pięknie pan mówi po polsku.
S. — O, dziękuję bardzo.
A. — Czy jest pan Niemcem?
S. — Nie, ... (Austriak).

④ 4. Hören und lesen Sie.

IV Zdjęcie rodzinne

Kasia (K), Paweł (P), mama (M)

P. — Co to za ciekawe zdjęcie?

K. — To nasze zdjęcie rodzinne. To moja mama. Jest lekarką.

P. — Jaka sympatyczna!

K. — To mój tata. Jest inżynierem.

A to moja siostra.

P. — Jak ma na imię?

K. — Izabela. Pracuje jako nauczycielka.

P. — Ale urocza!

K. — Tak. I mądra. Dużo czyta i podróżuje.

P. — Czy to twój brat?

K. — Tak. Stefan. Studiuje medycynę. Zdolny chłopak.

P. — A to na pewno twoja babcia.

K. — Tak, to moja kochana babcia Ewelina. Emerytka.

P. — Całkiem atrakcyjna kobieta.

K. — To jest oczywiście mój dziadek. Zawsze wesoły i zawsze z fajką i gazetą. Teraz jest, niestety, bardzo chory.

P. — A to wasz pies. Ale fajny!

K. — I bardzo rozpieszczony.

O! Jest już mama!

M. — Dobry wieczór!

P. — Dobry wieczór!

K. — Paweł, mój dobry kolega. Moja mama.

P. — Paweł Kownacki.

M. — Maria Błaszczuk. Bardzo mi przyjemnie.

K. — A gdzie tata?

M. — Gdzie? Jeszcze pracuje.

K. — Co, jeszcze pracuje? Tata jest typowym pracoholikiem.

M. — Jest babcia?

K. — Przed domem. Z jakąś starszą panią.

M. — Na pewno z naszą nową sąsiadką, panią Jaworską.

K. — Chyba tak.

M. — Pani Jaworska ciągle spaceruje z psem. Babcia też.

Spacerują i dyskutują. Interesują się polityką.

P. — Naprawdę? A to ciekawe!

K. — Gdzie tam dyskutują, plotkują.

P. — Przepraszam, ale muszę już iść. Do widzenia.

M. — Do widzenia.

K. — Cześć.

a) Tak czy nie?

Mama jest inżynierem i tata jest inżynierem.

tak nie

Siostra jeszcze studiuje.

Brat studiuje historię.

Babcia już nie pracuje. Dużo podróżuje.

Dziadek jest zdrowy.

Pies jest rozpieszczony.

Tata jest pracoholikiem.

Babcia interesuje się historią.

b) Jaki? jaka? jakie?

Jaka jest mama?

Jaka jest siostra?

Jaki jest brat?

Jaki jest dziadek?

Jaki jest pies?

Jakie jest zdjęcie?

5. Hören Sie das Gespräch.
Hören Sie das Gespräch ein zweites Mal, sprechen Sie nach mit der richtigen Intonation, anschließend lesen Sie.

V Ale przystojny!

Justyna (J) i Ania (A)

J. — Kto to jest?

A. — Kto?

J. — No ta młoda pani?

A. — Maria Pawłowska.

J. — A ten pan obok. Czy to może Piotr Pawłowski?

A. — Nie, to Jan Gawlik.

J. — Profesor Gawlik?! Ale przystojny!

Fragen:

1. Czy pani Maria Pawłowska jest młoda?
2. Kim jest pan Jan Gawlik?
3. Jaki jest profesor Gawlik?

6. Hören und lesen Sie.

VI Niemiecka studentka

Pani Maria Seifert (M), pan profesor Jan Gawlik (J)

M. — (Pani Maria puka.)

J. — Proszę!

M. — Dzień dobry! Przepraszam, czy można?

- J. — Dzień dobry! Proszę bardzo!
 M. — Jestem Maria Seifert.
 J. — Jan Gawlik.
     Aha, to pani jest tą moją niemiecką studentką.
 M. — Tak. Jestem tu na stypendium. Cały semestr.
 J. — To wspaniale!

Fragen

1. Kim jest Maria Seifert?
2. Czy Maria już pracuje, czy jeszcze studiuje?
3. Czy Maria długo będzie na stypendium?

VII Jestem Maria Seifert, jestem Jan Nawrocki

— Jestem Maria Seifert. Studiuję polonistykę i dziennikarstwo. Interesuję się muzyką klasyczną i literaturą piękną. Lubię czytać i podróżować.

— Jestem Jan Nawrocki. Jestem z zawodu filozofem, ale pracuję jako bibliotekarz. Interesuję się sportem i polityką. Lubię malować.

Schreiben Sie etwas über sich selbst!

1. Jestem (Jan Kowalski ...) ...	
2. Jestem (Polakiem ...) ...	(Niemcem, Niemką, Francuzem, Francuzką, Anglikiem, Angielką, Rosjaninem, Rosjanką, Czechem, Czeszką ...)
3. Studiuję ...	(polonistykę, slawistykę, europeistykę, kulturoznawstwo, dziennikarstwo ...)
4. Pracuję jako (nauczyciel ...) ...	(informatyk, lekarz, policjant, bibliotekarz, nauczyciel, kelner ...) (informatyk, lekarka, policjantka, bibliotekarka, nauczycielka, kelnerka ...)
5. Jestem z zawodu	(nauczycielem ...)
6. Interesuję się ...	(muzyką, malarstwem, historią, literaturą, sztuką, polityką ...)
7. Moja mama jest ...	
8. Mój tata jest ...	
9. Moja siostra, mój brat, moja babcia, mój dziadek ...	

Fragen Sie Ihren Gesprächspartner!

1. Ja studiuję (polonistykę, historię ...), a ty co ...?
(A pani co studiuje? / A pan co studiuje?)
2. Jestem (studentką, studentem, dziennikarzem ...) ..., a ty?
(a pani? / a pan?)
3. Ja interesuję się (muzyką, sportem ...) ... , a ty czym się ... ?
(A pani/pan czym się ...?)

7. Hören Sie zu und beantworten Sie die Fragen.

VIII Ja będę muzykiem, a ty pisarką

Andrzej (A), Ewelina (E)

- A. — Lipsk jest piękny, prawda?
E. — Tak, ale tylko centrum jest ładne. Jesteś lokalnym patriotą?
A. — Może ... Lipsk to przede wszystkim Bach. Był tu organistą i kantorem.
E. — Aha, to dlatego studiujesz tu muzykę. Ale Lipsk to nie tylko Bach.
A Goethe?
Goethe był tu kiedyś też studentem, jak ty i ja. A Leibniz? ...
A. — Tak, oczywiście. A teraz my tu studiujemy. Ja na pewno będę potem słynnym muzykiem, a ty słynną pisarką.
E. — Ja? Chyba żartujesz! Studiuję germanistykę i na pewno będę kiedyś bardzo miłą panią nauczycielką.

przede wszystkim — vor allem
był — er war
słynny — berühmt
pisarka — Schriftstellerin
Chyba żartujesz! — Das ist wohl nicht dein Ernst!

Fragen

1. Czy Lipsk jest ładnym miastem?
2. Co studiuje Andrzej?
3. Kim był Bach?
4. Czy Goethe był nauczycielem?
5. Czy Ewelina studiuje polonistykę?

Proszę sobie zapamiętać. (Merken Sie sich!)

człowiek		die kürzeste Frage	die kürzeste Antwort
dziewczynka	chłopiec	Można?	Tak.
dziewczyna	chłopak	Czy można?	Oczywiście.
kobieta	mężczyzna		Chyba tak.
żona	mąż		Chyba nie.
pani	pan		Nie.

Wendungen

Pozwoli pani/pan, że się przedstawię. Gestatten Sie, dass ich mich vorstelle.

Pozwolą panie/panowie/państwo, że się przedstawię.

beim Treffen:

neutral:

Dzień dobry.

Guten Tag. / Guten Morgen.

Witam panią! Witam pana!

Ich grüße Sie!

Dobry wieczór.

Guten Abend.

unter Freunden:

Cześć!

Hallo!

Czołem!

Jak się masz!

Hej!

Halo!

Witaj!

beim Abschied:

neutral:

Do widzenia.

Auf Wiedersehen.

Do zobaczenia.

Auf Wiedersehen.

unter Freunden:

Cześć!

Tschüß!

Pa!

Tschüß!

No, to na razie./ Tymczasem.

Bis bald.

Trzymaj się!

Mach's gut!

Powodzenia!

Viel Glück!

Szczęśliwej podróży!

Gute Reise!

Proszę (bardzo).

Bitte (schön).

Dziękuję (bardzo).

Danke (schön).

Nie ma za co.

Nichts zu danken.

Przepraszam (bardzo).

Entschuldige bitte. / Entschuldigen Sie bitte. /
Verzeihung!

Bardzo mi miło. / Miło mi.

Sehr angenehm.

Bardzo mi przyjemnie.

Sehr angenehm.

Proszę!

Herein!

1. Gramatyka

1.1. Das Substantiv (rzeczownik)

Das Substantiv wird durch die Kategorien Kasus, Numerus und Genus charakterisiert. Die Kategorie **Kasus** umfasst die Glieder Nominativ (Nom), Genitiv (Gen), Dativ (Dat), Akkusativ (Akk), Instrumental (Ins), Lokativ (Lok) und Vocativ (Voc). Die Kategorie **Numerus** umfasst die Glieder Singular (Sg) und Plural (Pl). Die Kategorie **Genus** umfasst die Glieder Maskulinum personale (mp), Maskulinum animale (ma), Maskulinum reale (mr), Neutrum (n) und Femininum (f).

Im Polnischen gibt es sieben Kasus:

Name des Kasus	Auf welche Frage antwortet der Kasus?
Nominativ (mianownik)	kto? co? (wer? was?)
Genitiv (dopełniacz)	kogo? czego? (wessen?)
Dativ (celownik)	komu? czemu? (wem?)
Akkusativ (biernik)	kogo? co? (wen? was?)
Instrumental (narzędnik)	kim? czym? (mit wem? womit?)
Lokativ (miejscownik)	o kim? o czym? (über wen? worüber?)
Vokativ (wołacz)	(Anrede)

Im Polnischen gibt es keine Artikel. Das Geschlecht erkennt man in der Regel an der Endung im Nom Sg.

Die meisten Substantive auf $\emptyset$ sind männlich, die meisten auf -a weiblich. Es gibt einige Ausnahmen, wie kolega, artysta, s. u.

Deklinationen

Deklination	Genus der Substantive	Endungen	Beispiele
I	Feminina	-a -i, - $\emptyset$ *	żona, matka, pani, noc
	+ Maskulina auf -a	-a	kolega, mężczyzna, artysta
II	Maskulina	- $\emptyset$	pan, brat, pies, dom,
		-o	dziadzio, Jasio (kleine Gruppe)
III	Neutra	-o, -e	dziecko, mieszkanie,
		-ę -um	imię, cię (kleine Gruppe) centrum, stypendium (Fremdwörter)**

- * $\emptyset$ = Nullendung = Konsonantische Endung
- ** Fremdwörter auf -um: centrum, muzeum, gimnazjum sind im Singular indeklinabel.

1.2. Das Adjektiv (przymiotnik)

Das Adjektiv wird nach Kasus, Numerus, Genus gebeugt. Kasus, Numerus und Genus der Adjektive sind abhängig vom Kasus, Numerus und Genus der Substantive, auf die sie sich beziehen.

Im Singular hat das Adjektiv drei Genera: Das männliche Geschlecht: **dobry** człowiek, das weibliche Geschlecht: **dobra** matka und das sächliche Geschlecht: **dobre** dziecko.

m	f	n
-y/-i	-a	-e
dobry student	dobra studentka	dobre dziecko
mały dom	mała kuchnia	małe mieszkanie
tani rower	tania książka	tanie auto
drogi rower	droga książka	drogie auto

Syntaktische Funktionen der Adjektive: attributive und prädikative.

- Adj als Attribut: *Stara babcia spaceruje z psem.*
- Adj als Prädikatsnomen: *Babcia jest stara.*

In prädikativer Funktion (als Prädikatsnomen) steht das Adjektiv immer im Nominativ. *Ewa jest zdolna. Adam jest sympatyczny.* (Aber: *Ewa jest zdolną studentką. Adam jest sympatycznym chłopakiem.*) S. auch 1.5.1.

1.3. Personalpronomina (zaimki osobowe)

Für die 1. und 2. Person gibt es keine genusedifferenzierten Formen, für die 3. Person gibt es dagegen im Singular drei Formen:

on — für maskuline Genera: Maskulinum personale, Mask. animale (Lebewesen), Mask. reale (Gegenstände, Erscheinungen)

ona — für Femininum

ono — für Neutrum

und im Plural zwei Formen:

1. eine spezielle Form für Maskulinum personale (mp): **oni**

2. eine für alle übrigen Genera (non-mp)*: **one**

---

* **non-mp** = Mask. animale (Lebewesen), Mask. reale (Gegenstände, Erscheinungen), Feminina und Neutra

1.3.1. *Übersicht über die Personalpronomina*

	Singular	Plural
1. Person	ja	my
2. Person	ty	wy
3. Person	on — m ona — f ono — n	oni — mp one — non-mp

1.3.2. *Das Weglassen der Personalpronomina*

Da die Person durch ein Personalmorph des Verbs signalisiert wird, werden im polnischen Satz (im Unterschied zum Deutschen) die Personalpronomina weggelassen.

- Jestem studentem. (Personalmorph *-em* signalisiert die erste Person Sg)
- Czy też jesteś studentem? (Personalmorph *-eś* signalisiert die zweite Person Sg)
- Die Personalpronomina werden verwendet, wenn sie in der Position eines kontrastiven Themas stehen: Piotr jeszcze studiuje, a ja już pracuję.
aber: Co robi Piotr? Studiuje.
Co teraz robisz? Pracuję.

1.4. **Das Verb (czasownik)**

Das Verb wird durch mehrgliedrige Kategorien morphologisch charakterisiert. Es sind dies die verbalen Kategorien Person, Numerus, Modus, Tempus, Aspekt und Genus verbi. Außerdem gibt es Verbformen, die dekliniert werden (adjektivische Partizipien) sowie unveränderliche Formen (z. B. Adverbialpartizipien und Modalprädikativa).

- Die Kategorie **Person** umfasst die Glieder: **erste Person**, **zweite Person** und **dritte Person**;
- die Kategorie **Modus** die Glieder: **Indikativ**, **Imperativ** und **Konditional**;
- die Kategorie **Tempus** die Glieder: **Präsens**, **Präteritum** und **Futur**;
- die Kategorie **Aspekt** die Glieder: **imperfektiver Aspekt** und **perfektiver Aspekt**;
- und die Kategorie **Genus verbi** die Glieder: **Aktiv** und **Passiv**.

1.4.1. *Konjugationen – Übersicht*

Klassifikation (nach den Endungen der 1. und 2. Person)

- I. Konjugation: -am, -asz
II. Konjugation: -ę, -isz/-ysz
III. Konjugation: -ę, -esz

Konjugation	Endungen		Beispiele
	1. Person -ja	2. Person -ty	
I	-am	-asz	czytać: czytam, czytasz mieć: mam, masz
II	-ę	-isz/-ysz	robić: robię, robisz liczyć: liczę, liczysz
III	-ę	-esz	pisać: piszę, piszesz pracować: pracuję, pracujesz

1.4.2. *Übersicht über die Endungen*

	Person	I. Konjugation	II. Konjugation	III. Konjugation
Sg	ja	-am	-ę	-ę
	ty	-asz	-isz/-ysz	-esz
	on, ona, ono	-ø	-i/-y	-e
Pl	my	-amy	-imy/-ymy	-emy
	wy	-acie	-icie	-ecie
	oni, one	-ają	-ą	-ą

1.4.3. *czytać, robić, pisać*

	Ps	czytać	robić	pisać
Sg	ja	czytam	robię	piszę
	ty	czytasz	robisz	piszesz
	on, ona, ono	czyta	robi	pisze
Pl	my	czytamy	robimy	piszemy
	wy	czytacie	robicie	piszecie
	oni, one	czytają	robią	piszą

1.4.4. *Das Verb być*

„*Być albo nie być – oto jest pytanie.*“

1.4.4.1. *Funktionen von być*

Die Formen von *być* erfüllen drei Hauptfunktionen:

- Als Vollverb-Formen bezeichnen sie die Existenz, das Vorhandensein von etwas:

Czy jest Piotr? — Ist Peter da/hier?
 Jest Maria. — Maria ist da. / Da ist Maria.
 Był lekarz. — Ein/Der Arzt war da. / Es gab (da) einen Arzt.
 Jestem. — Ich bin da/hier. — Da bin ich.
 Czy jest kawa? — Ist (der) Kaffee da? / Gibt es Kaffee?
 Jest herbata. — (Der) Tee ist da. Es gibt Tee.

- Sie dienen als Kopula in Prädikatsnomen-Konstruktionen: Jestem studentem. Jestem dobry. Jestem dobrym studentem.
- Sie dienen der Bildung zusammengesetzter Verbalformen: będę studiować (Futur).

Im Präsens kann die Kopula *być* weggelassen werden:

To jest mój dom. = To mój dom.
 To jest mama i tata. = To mama i tata.

1.4.4.2. Formenbestand von *być* – Präsens und Futur

	Person	Präsens	Futur
Sg	1. ja	jestem	będę
	2. ty	jesteś	będziesz
	3. on, ona, ono	jest	będzie
Pl	1. my	jesteśmy	będziemy
	2. wy	jesteście	będziecie
	3. oni, one	są	będą

1.4.5. Konjugationsmuster – das Verb auf *-ować*

Die Präsensformen des Verbs werden durch Anfügung der Personalendungen an den Präsensstamm gebildet, der nicht immer gleich dem Infinitivstamm ist. So hat z. B. das Verb *czytać* gleichen Infinitiv- und Präsensstamm, nämlich *czyta-*. Das Verb *interesować się* hat dagegen zwei Stämme:

- den *Infinitivstamm*: **interes-owa-**
  - und den *Präsensstamm*: **interes-uj-**
- (Ebenso: studiować, pracować, dyskutować, u. ä.)

	Person (Ps)	interesować się	studiować	pracować
Sg	ja	interesuję się	studiuję	pracuję
	ty	interesujesz się	studiujesz	pracujesz
	on, ona, ono	interesuje się	studiuje	pracuje
Pl	my	interesujemy się	studiujemy	pracujemy
	wy	interesujecie się	studiujecie	pracujecie
	oni, one	interesują się	studiują	pracują

Nach diesem Muster dekliniert man alle übrigen Verben auf *-ować*, z. B.: kupować (kaufen), notować (notieren), reperować (reparieren), żartować (scherzen), gotować (kochen), dyskutować (diskutieren).

1.5. Instrumental (narzędnik): *kim? czym?*

1.5.1. Funktionen des reinen Instrumentals:

- a) Signalisierung der Prädikatsnomen-Position von Substantiven:
Piotr jest **dobrym człowiekiem**.
Wenn in der Subjektposition Substantive (3. Ps Sg/Pl) bzw. Pronomina (3. Ps Sg/Pl) stehen, konkurriert der Instrumental mit dem Nominativ.
Piotr **jest dobrym człowiekiem**. (On) **jest dobrym ojcem**.
Piotr **to dobry człowiek**. **To dobry ojciec**.
Eigennamen erscheinen als Prädikatsnomen in Hauptsätzen immer im Nominativ: **Jestem Piotr.**; **Jestem Zosia**.
- b) Bezeichnung des Mittels, mit dessen Hilfe eine bestimmte Handlung erfolgt: **Jadę tramwajem**, rowerem, samochodem.
(Ich fahre mit der Straßenbahn, mit dem Fahrrad, mit dem Auto.)
Piszę długopisem, ołówkiem.
(Ich schreibe mit dem Kugelschreiber, mit dem Bleistift.)

1.5.2. Präpositionaler Instrumental

Präpositionen mit dem Instrumental: **z, przed, za, nad, pod, między**

z	mit	Begleitung/ Begleitum- stand	Robię to <i>z przyjemnością</i> . Rozmawiam <i>z Marią</i> .	mit Freude mit Maria
przed	vor	temporal	Będę <i>przed wieczorem</i> .	vor dem Abend
		lokal	Babcia jest <i>przed domem</i> .	vor dem Haus
za	hinter	lokal	Kino jest <i>za dworcem</i> .	hinter dem Bahnhof
nad	über	lokal	<i>Nad nami</i> jest piękne niebo.	über uns
	an	lokal	Mieszkam <i>nad jeziorem</i> . Frankfurt <i>nad Odrą / nad Menem</i> .	am See F. an der Oder/am Main
pod	unter	lokal	Pies jest <i>pod stołem</i> .	unter dem Tisch
między	zwischen	lokal	Kino jest <i>między dworcem i/a uniwersytetem</i> .	zwischen dem Bahnhof und der Universität
		temporal	Janek będzie w <i>domu między siódmą a ósmą</i> .	zwischen sieben und acht (Uhr)

Die Präpositionen *z, przed, nad, pod* werden vokalisiert (erweitert um ein postponiertes -e), wenn das folgende Wort mit mehreren Konsonanten beginnt, z. B. *z toba*, aber: *ze mna*; *z Piotrem*, aber: *ze Stasiem*; *przed kinem*, aber: *przede mna*.

1.5.3. Nominativ Sg und Instrumental Sg der Substantive

f		m		n	
Nom	Ins	Nom	Ins	Nom	Ins
żona	żoną	student	studentem	okno	oknem
praca	pracą	dom	domem	miasto	miastem
Kasia	Kasią	Janek	Jankiem*	dziecko	dzieckiem
pani	panią	dworzec	dworcem**	mieszkanie	mieszkaniam

* Janek — Jankiem und nicht „Janek-em“,

- *e – flüchtiger Vokal*, nur im Nominativ des männlichen Substantivs präsent, vgl. Gen.: Jank-a, Dat.: Jank-owi, Lok.: Janku, usw.
- Die Verbindungen *-ke-* und *-ge-* sind im Polnischen nicht erlaubt, an ihre Stelle treten *-kie* und *-gie*. Weitere Beispiele sind: *dziadek — dziadkiem*, *róg — rogiem*, *dziecko — dzieckiem*

** Stammveränderungen (Alternationen)

k : ki	Janek — Jankiem	rz : r	dworzec — dworcem
g : gi	róg — rogiem	ó : o*	wóz — wozem (Wagen)
ci : t	kwiecień — kwietniem (April)	ą : ę	maż — męża
dzi : d	grudzień — grudniem (Dezember)		

* In geschlossener Silbe vor auslautendem stimmhaften Konsonanten wird o zu ó und ą zu ę:

vgl. wóz — wozu (Gen), wozem (Ins); maż — męża (Gen), mężem (Ins)

1.5.4. Nominativ Sg und Instrumental Sg der Adjektive und der Pronomina

1.5.4.1. Adjektive

	m		n		f	
Nom	dobry	tani	dobrze	tanie	dobra	tania
Ins	dobrym, tanim				dobłą	tanią

1.5.4.2. Personalpronomina: ja, ty, on, ona, ono

Nom kto?	ja	ty	on	ona	ono
Ins (z kim?)	ze mną	z tobą	z nim	z nią	z nim

1.5.4.3. Indefinitpronomina: jakiś (irgendein), jeden (einer), pewien (ein gewisser)

m		f		n	
Nom	Ins	Nom	Ins	Nom	Ins
jakiś	jakimś	jakaś	jakaś	jakieś	jakimś
jeden	jednym	jedna	jedną	jedno	jednym
pewien	pewnym	pewna	pewną	pewne	pewnym

	m	f	n
Demonstrativ-pronomina	ten — tym ten chłopak — z tym chłopakiem	ta — tą ta kobieta — z tą kobietą	to — tym to dziecko — z tym dzieckiem
	tamten — tamtym	tamtą — tamtą	tamtę — tamtym
Possesiv-pronomina	mój — moim twój — twoim, nasz — naszym wasz — waszym mój mąż — z moim mężem	moja — moją twoja — twoją nasza — naszą wasza — waszą moja córka — z moją córką	moje — moim twoje — twoim nasze — naszym wasze — waszym moje dziecko — z moim dzieckiem
Indefinit-pronomina	jakiś — jakimś jeden — jednym pewien — pewnym jakiś pan — z jakimś panem	jakaś — jakaś jedna — jedną pewna — pewną jakaś pani — z jakaś panią	jakieś — jakimś jedno — jednym pewne — pewnym jakieś dziecko — z jakimś dzieckiem

Indefinitpronomina: jakiś (irgendein), jeden (einer), pewien (ein gewisser)

1.6. Pan, pani, panowie, panie, państwo

Hinsichtlich der Adressatenfunktion der Personalformen der Verben bestehen auf der Duz-Anrede-Ebene zwischen Polnisch und Deutsch Gemeinsamkeiten. Mit Hilfe von Formen der 2. Ps/Sg wird in beiden Sprachen ein singulärer Adressat signalisiert.

Co teraz robisz? Was machst du jetzt?

Hinsichtlich der Siez-Anrede-Ebene bestehen Unterschiede zwischen beiden Sprachen.

Adressat/ Gesprächspartner	Polnisch	Deutsch	Verbformen	
			Polnisch	Deutsch
Singular				
eine Dame	pani	Sie	3. Ps/Sg	3. Ps/Pl
ein Herr	pan	Sie		
Plural				
mehrere Damen	panie	Sie	3. Ps/Pl	3. Ps/Pl
mehrere Herren	panowie	Sie		
mehrere Herren + mindestens eine Dame	państwo	Sie		
mehrere Damen + minde- stens ein Herr				
eine Dame + ein Herr (z. B. ein Ehepaar)				
eine bestimmte Familie (Familie Kowalski = państwo Kowalscy)				

Deutsch: *Was machen Sie jetzt?*

Polnisch:

Sg

Co *pani* teraz robi?

Co *pan* teraz robi?

Pl

Co *panie* teraz robią?

Co *panowie* teraz robią?

Co *państwo* teraz robią?

Vergleichen Sie:

Janek dyskutuje z panią.

Janek dyskutuje z jakąś panią.

Janek dyskutuje z panią Kowalską.

Janek dyskutiert mit Ihnen.

Janek dyskutiert mit einer Dame/Frau.

Janek dyskutiert mit Frau Kowalska.

1.7. Deklination von Familiennamen sowie Titel- und Berufsbezeichnungen

Familienamen auf -ski, -cki, -dzki werden wie Adjektive dekliniert:

Jan Kowalski — z Janem *Kowalskim*; Piotr Kubicki — z Piotrem *Kubickim*;

Maria Kowalska — z Marią *Kowalską*; Anna Zawadzka — z Anną *Zawadzką*.

Ebenso Familiennamen auf -i/-y:
Mussolini — z Mussolinim, Grobelny — z Grobelnym.

Andere Familiennamen bekommen substantivische Endungen – bei männlichen Personen – oder sind indeklinabel (bei weiblichen Personen).

Jan Nowak — z Janem *Nowakiem*.

Maria Nowak — z Marią *Nowak*.

Vornamen werden wie Substantive dekliniert:

Jan — z Janem, Maria — z Marią.

Männliche Vornamen auf -i/-y (Antoni, Jerzy) bekommen adjektivische Endungen (z Antonim, z Jerzym).

Bei Titel- und Berufsbezeichnungen werden nur solche, die männliche Personen betreffen, dekliniert:

Pan doktor Jan Nowak — z panem *doktorem* Janem Nowakiem

Pani doktor Maria Nowak — z panią *doktor* Marią Nowak.

1.8. Die Konjunktionen *i* und *a*

Die Konjunktionen *i* und *a* koordinieren zwei Sätze miteinander. Mit Hilfe von *i* wird Gleichartiges verbunden (im Deutschen *und*, *auch*), mit *a* dagegen Unterschiedliches (im Deutschen *doch/und*).

Piotr jest wysoki **i** Marcin jest wysoki. (Piotr ist groß und Marcin ist groß.)

Piotr jest wysoki, **a** Marcin jest niski. (Piotr ist groß, doch Marcin ist klein.)

On jest stary, **a** ona jest młoda. (Er ist alt, und/doch sie ist jung.)

1.9. Funktionen von *czy*

Zwei Grundfunktionen von *czy*:

a) Fragepartikel zur Einleitung von Fragesätzen

b) Konjunktion zur Einleitung von Nebensätzen (indirekte Fragesätze)

c) Zur Einleitung einer Alternativfrage

a) Leitet *czy* eine Entscheidungsfrage ein

(**Czy** ona jest miła? — Ist sie nett?)

oder eine negierte Vergewisserungsfrage

(**Czy** ona **nie** jest miła? — Ist sie nicht nett?),

so bleibt es im Deutschen unübersetzt.

b) Leitet *czy* eine indirekte Frage ein, dann entspricht ihm im Deutschen *ob*, z. B.

Jestem ciekawa, **czy** ten film jest dobry.

(Ich bin gespannt, **ob** der Film gut ist.)

- c) Leitet *czy* eine Alternativfrage ein, dann entspricht ihm im Deutschen *oder*,
 Pracujesz tu, **czy** studiujesz? — Studiuję.
 (Arbeitest du, **oder** studierst du hier? — Ich studiere hier.)

In der Umgangssprache lässt man das höflichere „*czy*“ oft weg.
 Czy jest Janek? = Jest Janek?
 aber: Czy jest pan dyrektor Nowakowski?

1.10. Die Wortstellung im polnischen Satz

Subjekt	Prädikat	Objekt
Basia	studiuje	polonistykę.

Während im Deutschen die Wortfolge durch zahlreiche Regeln festgelegt ist, ist sie im Polnischen weitgehend frei. Es sollte jedoch Folgendes beachtet werden:

- **Das Subjekt** (+ nähere Bestimmungen) steht **vor dem Prädikat**.
Moja siostra Basia studiuje polonistykę.
- **Das Objekt** steht gewöhnlich **nach dem Prädikat**.
Moja siostra Basia studiuje polonistykę.
- **Das Attribut** (Adjektiv) steht **vor dem Substantiv**.
To jest ciekawy film.
 Wenn Substantiv und Adjektiv einen festen Begriff bilden, dann steht das Attribut (das Adjektiv) nach dem Substantiv.
młoda panna — junges Fräulein, aber *panna młoda* — Braut
- **Die Adverbialbestimmung**, wenn sie durch ein **Adverb** ausgedrückt wird, steht **vor dem** zu bestimmenden Wort.
Matka ciężko pracuje. (Mutter arbeitet hart.)
 Adverbialbestimmungen anderer Art, stehen nach dem Wort, das sie bestimmt.
Matka pracuje w domu.

In spezifischen Sprachsituationen können diese Regeln verletzt werden, z. B.
Matka pracuje ciężko. (Mutter arbeitet *wirklich* hart.)

- Die Wortfolge des Fragesatzes unterscheidet sich gewöhnlich nicht von der des Aussagesatzes. Ein Fragesatz wird meistens durch ein Fragewort wie *kto?* (wer), *co?* (was), *kiedy?* (wann), *gdzie?* (wo) oder durch die Fragepartikel *czy* eingeleitet.
Zosia jest chora. — *Czy Zosia jest chora?*

1.11. Ćwiczenia

1) *Verbinden Sie die Adjektive mit den in Klammern angegebenen Substantiven zu Wortgruppen. Muster: miły mąż, ciekawe zdjęcie.*

miły (mąż, żona, siostra, brat), mały (dziecko, pies, dom), nowy (koleżanka, kolega, mieszkanie), stary (babcia, przyjaciel, miasto), piękny (prezent, dziewczyna, wieczór), brzydki (film, miasto, pogoda), miły (kolega, koleżanka, dziecko), ładny (pies, auto, muzyka), ciekawy (zdjęcie, kobieta, mężczyzna)

2) *Ergänzen Sie.*

Pan Gawlik jest . . . . . (przystojna, przystojny, przystojne).

Janek jest . . . . . (zdolny, zdolna, zdolne).

Babcia jest . . . . . (chory, chora, chore).

Dzisiaj pogoda jest . . . . . (ładna, ładne, ładny).

To mieszkanie jest . . . . . (mała, mały, małe).

Ten dom jest . . . . . (duży, duże, duża).

To miasto jest . . . . . (piękny, piękna, piękne).

Ta książka jest . . . . . (ciekawa, ciekawy, ciekawe).

Ten student jest . . . . . (mądry, mądra, mądre).

Ta pani jest . . . . . (miły, miła, miłe).

3) *Jaki, jaka, jakie?*

Stellen Sie Fragen zu 2). Wzór: *Pan Gawlik jest przystojny. Jaki jest pan Gawlik?*

4) *Antonyme. Was bedeuten diese Adjektive?*

mały	duży
niski	wysoki
młody	stary
ładny	brzydki
wesoły	smutny
mądry	głupi
zdrowy	chory
pilny	leniwy
dobry	zły
sympatyczny	niesympatyczny
uprzejmy	nieuprzejmy

5) *Proszę zareagować.*

Wzór: To zdjęcie jest ciekawe. — Ale ciekawe zdjęcie!

1. To mieszkanie jest małe.
2. Ta kobieta jest urocza.
3. Ten mężczyzna jest przystojny.

4. Ten chłopak jest zdolny.
5. Ta matka jest dobra.
6. To dziecko jest rozpieszczone.
7. Ten pies jest fajny.
8. Ta dziewczyna jest naiwna.
9. Dzisiaj jest ładna pogoda.

6) **Setzen Sie die Formen von *być* im Präsens ein.**

1. Janek . . . . . w domu. — 2. Babcia i mama też . . . . . w domu. —
3. Stefan i Stefania też . . . . . tam. — 4. Zawsze . . . . . z mężem w domu. — 5. To . . . . . duży, piękny dom. — 6. Ty . . . . . naprawdę dobrym ojcem. — 7. Chyba (ty) . . . . . chora. — 8. Czy wy . . . . . teraz nad jeziorem? — 9. Czy nasza sąsiadka . . . . . dzisiaj miła?

7) **Wiederholen Sie 6) im Futur.**

8) **Ergänzen Sie.**

Wzór: Marcin **pracuje jako inżynier**. Marcin **jest inżynierem**.

1. Piotr pracuje jako dziennikarz. Piotr jest . . . . .
2. Tata pracuje jako menedżer. Tata jest . . . . .
3. Mama pracuje jako nauczycielka . Mama jest . . . . .
4. Siostra pracuje jako tłumaczka. Siostra jest . . . . .
5. Brat jeszcze nie pracuje. Brat jest . . . . . (student).
6. Babcia już nie pracuje. Babcia jest . . . . . (emerytka).
7. Dziadek też już nie pracuje. Dziadek jest . . . . . (emeryt).

Und jetzt erzählen Sie über Ihre Familie.
 Mój ojciec jest/pracuje jako . . . . .
 Mój tata . . . . .
 Moja mama . . . . .

9) **Ersetzen Sie die hervorgehobenen Substantive durch die in Klammern angegebenen Substantive.**

1. Kim jest Janek?
Janek jest **studentem** (lekarz, inżynier, biznesmen).
2. Kim jest ten pan?
Ten pan jest **Niemcem** (Polak, Czech, Francuz, Włoch).
3. Czym on się interesuje?
On interesuje się **filmem** (teatr, plakat, handel).
4. Kim interesuje się Maria? Którym muzykiem interesuje się Maria?
Maria interesuje się **Janem Sebastianem Bachem** (Wolfgang Amadeusz Mozart, Fryderyk Chopin, Franciszek Liszt, Robert Schumann).
5. Z kim rozmawiasz?
Rozmawiam z **mężem** (brat, Piotr, Jurek, sąsiad).

6. Kim jest Maria?
Maria jest **studentką** (dziennikarka, nauczycielka, tłumaczka).
7. Kim jest ta pani?
Ta pani jest **Niemką** (Polka, Czeszka, Francuzka, Rosjanka).
8. Czym się ona interesuje?
Ona interesuje się **sztuką** (literatura, poezja, historia, polityka, fizyka).
9. Kim interesuje się Janek? Którą poetką interesuje się Janek?
Janek interesuje się **Marią Pawlikowską-Jasnorzewską** (Wisława Szymborska, Anna Kamieńska, Anna Świrszczyńska).
10. Z kim rozmawiasz?
Rozmawiam z **żoną** (siostra, matka, sąsiadka, koleżanka, kolega).
11. Z kim spaceruje nasza sąsiadka?
Nasza sąsiadka spaceruje z **dzieckiem** (Jasio).

10) Setzen Sie die in Klammern angegebenen Adjektive bzw. Wortgruppen in den entsprechenden Kasus

1. Marcin jest **zdolnym studentem** (stary przyjaciel, dobry ojciec, niedobry mąż, przystojny chłopak). — 2. Rozmawiam z **tym zdolnym studentem** (ten stary przyjaciel, ten dobry ojciec, ten niedobry mąż, to małe dziecko). — 3. Czy interesujecie się **literaturą polską** (literatura niemiecka, muzyka klasyczna, polityka amerykańska)? — 4. Babcia spaceruje z **naszą sąsiadką** (moja córka, stara przyjaciółka, twoja mama). — 5. Co jest z **tą nową koleżanką** (ta sympatyczna studentka, ta ciekawa dziewczyna, ta chora starsza pani)? — 6. Andrzej dyskutuje z **jakimś reporterem** (jakiś dziennikarz, jakiś chłopak, jakiś profesor). — 7. Ewa dyskutuje z **jakimś młodym mężczyzną** (jakiś stary kolega, jakiś polski artysta, jakiś straszny optymista). — 8. Ona się fascynuje **jakąś straszną muzyką** (jakaś niemiecka architektura, jakaś polska sztuka).

11) Bilden Sie Instrumentalformen (s. 1.7.).

Przepraszam bardzo, z kim pani rozmawia?

1. **Rozmawiam z panem inżynierem Marcinem Jaworskim.**
z (pan redaktor Roman Kubicki, pan doktor Stanisław Budzyński, pan dyrektor Paweł Nawrocki)
2. **Rozmawiam z panią inżynier Martą Jaworską.**
z (pani redaktor Irena Kubicka, pani doktor Stanisława Budzyńska, pani dyrektor Iwona Nawrocka)
3. **Rozmawiam z panem inżynierem Adamem Gniadkiem.**
z (pan redaktor Roman Gruzek, pan doktor Stanisław Bednarz, pan dyrektor Piotr Król)
4. **Rozmawiam z panią inżynier Ewą Gniadek.**
z (pani redaktor Katarzyna Gruzek, pani doktor Agnieszka Bednarz, pani dyrektor Marta Król)

12) Setzen Sie die in Klammern angegebenen Adjektive bzw. Wortgruppen in den entsprechenden Kasus.

Wzór: Piotr jest (dobry chłopak). = Piotr *jest dobrym chłopakiem*.
Piotr to (dobry chłopak). = Piotr *to dobry chłopak*.
Piotr jest (dobry). = Piotr *jest dobry*.

1. Monika jest (miła i dobra). Monika to (miła i dobra dziewczynka).
Monika jest (miła i dobra dziewczynka).
2. Janek to (mój brat i twój kolega). Janek jest (mój brat i twój kolega).
3. Pan Kalinowski jest (bardzo ciekawy człowiek). Pan Kalinowski to (bardzo ciekawy człowiek).
4. Moja sąsiadka jest (biedna i chora). Moja sąsiadka to (biedna i chora kobieta).
Moja sąsiadka jest (biedna i chora kobieta).

13) Setzen Sie die Verben in die entsprechende Präsens-Form.

1. Dlaczego Zosia już nie (studiować)? — 2. Mój brat nadal (interesować się) muzyką. — 3. Oni znów (dyskutować). — 4. Dlaczego nie (pracować — wy)? — 5. My z siostrą jeszcze (studiować). — 6. Agnieszka często (dyskutować) z profesorem Gawlikiem. — 7. Czy wy jeszcze (studiować)? — 8. Z kim (spacerować) babcia? — 9. Przepraszam, ale pani doktor Anna Kwiatkowska już tu nie (pracować).

14) Beantworten Sie die Fragen mit Hilfe der in Klammern angegebenen Wörter bzw. Wortgruppen.

Wzór: Gdzie Janek? (chyba przed dom) — Chyba przed domem.

1. **Gdzie** jest pan doktor Jastrzębski? (chyba przed biuro).
2. **Gdzie** tu jest kino? (za uniwersytet, między dworzec i teatr).
3. **Gdzie** tu jest toaleta? (tam za róg)
4. **Gdzie** jest Ania? (nad jezioro, nad Atlantyk, nad Bałtyk)
5. **Kiedy** będziesz w domu? (chyba wieczór).
6. **Czym** się interesujecie? (muzyka klasyczna, polityka, film).
7. **Jaki** jest Paweł? (bardzo tolerancyjny i wesoły).
8. **Jaka** jest Maria? (inteligentna i miła).
9. **Co to za** budynek? (nasze nowe biuro, nasza nowa szkoła).
10. **Co to za** chłopak? (mój nowy chłopak, mój dobry kolega).

15) Fragen Sie nach den hervorgehobenen Satzgliedern.

Wzór: Rozmawiam **z koleżanką**.
Z kim rozmawiasz?

Jestem **w domu**.

.....

Spaceruję **z synem**.

.....

Interesuję się **Miłoszem**.

.....
Pan Fischer interesuje się **językiem polskim**.

.....
Toaleta jest **za rogiem**.

.....
Ten film jest **bardzo ciekawy**.

.....
Pan Wroński jest **lekarzem**.

.....
Mam **na imię Franek**.

.....

16) Wandeln Sie die Aussagesätze in Entscheidungsfragen um.

Wzór: Babcia jest przed domem. Czy babcia jest przed domem?

1. Babcia rozmawia z jakąś starszą panią. — 2. Siostra dużo podróżuje. — 3. Tata jest pracoholikiem. — 4. Dziadek jest chory. — 5. Sąsiadka interesuje się polityką. — 6. To jest moja dziewczyna. — 7. Maria jest Niemką. — 8. Jesteś Polakiem. — 9. Pan Gawlik jest przystojny. — 10. Ta książka jest ciekawa. — 11. Lubię podróżować. (lubić, -ę, -isz).

17) Ersetzen Sie in den folgenden Sätzen ty durch pani und pan.

Wzór: Gdzie pracujesz? Gdzie pani pracuje? Gdzie pan pracuje?

1. Dlaczego studiujesz polonistykę? — 2. Czy lubisz malować? — 3. Jak się nazywasz? — 4. Ty pracujesz w domu, a ja tutaj. — 5. Jesteś dobrą matką. — 6. Kim jesteś? — 7. Dlaczego jesteś taka wesoła? — 8. Czy jesteś Niemcem? — 9. Przepraszam, jak masz na imię? — 10. Czy lubisz czytać?

18) Setzen Sie die in Klammern angegebenen Pronomina in den richtigen Kasus.

1. Małgosia teraz rozmawia z . . . . . (ja), a nie z . . . . . (ty). —
2. Nie interesuję się . . . . . (on), tylko . . . . . (ona). — 3. Ten pan nie interesuje się . . . . . (ty), tylko . . . . . (ja). — 4. Dlaczego pan się nie interesuje . . . . . (ja), tylko moją koleżanką? — 5. Dzisiaj pracuję z . . . . . (ona) w domu. — 6. Ula często dyskutuje z . . . . . (ja) i z . . . . . (on).

19) Proszę przetłumaczyć na język polski. (Übersetzen Sie ins Polnische.)

1. Ich bin Marta und das ist meine Familie.
Das ist mein Mann Peter, das ist unsere Tochter Maria und das ist unser Sohn Thomas. Maria ist Krankenschwester und Thomas studiert Germanistik.

2. Ich bin Martin — Und ich bin Agnieszka. — Agnieszka? — Bist du Polin? — Ja.
3. Was sind Sie von Beruf? — Ich bin Physiker. Und Sie? — Ich bin Lehrerin.
4. Was ist dein Vater? — Er ist Arzt.— Und was ist deine Mutter? — Sie ist Journalistin.
5. Gestatten Sie, dass ich mich vorstelle. Ich heiße Stephan Schuster. — Verzeihung, wie ist ihr Name? Stephan Schuster. — Danke schön.
6. Ich interessiere mich für klassische Musik und ihr? — Wir interessieren uns für polnische Literatur.

20) Proszę przetłumaczyć na język polski.

1. Das ist ein neuer Direktor. — 2. Das ist eine neue Bibliothek. — 3. Das ist eine große Wohnung. — 4. Das ist mein Professor. — 5. Wo ist deine Frau? — 6. Sind Sie unser neuer Nachbar? — 7. Das ist ein sehr netter Herr. — 8. Ist Krystyna deine Tochter oder deine Frau? — 9. Krystyna ist meine Frau. — 10. Jetzt arbeite ich mit Frau Pawłowski zusammen. — 11. Ist Frau Pawłowski jung oder alt? — 12. Sie ist noch sehr jung und sehr hübsch. — 13. Bist du morgen zu Hause? — 14. Ja, morgen bin ich zu Hause. Ich arbeite immer zu Hause. — 15. Was gibt es jetzt? — Es gibt einen Film. — 16. Das ist ein alter polnischer Film. — 17. Janek ist auch schon da. — 18. Wird es Kaffee oder Tee geben? — Gleich gibt es Kaffee. — 19. Entschuldigen Sie bitte, wo ist hier eine Toilette? — 20. Entschuldigen Sie bitte, wo ist der Bahnhof?

 Tekst dodatkowy (Zusatztext)

*Dobry przyjaciel jest wielkim darem nieba.
(Platon)*

wielki — groß; dar — Gabe, Geschenk; niebo — Himmel

8. Hören und lesen Sie.

Jesteś

wiersz dla Przyjaciela

jesteś
jak dobrze że jesteś
tu dzisiaj teraz
ze mną
jeszcze tu jesteś
zaraz będziesz tam
nie ze mną
gdzie
z kim
nieważne
ważna jest ta chwila
dzisiaj teraz tu
I to że jesteś
że j e s t e ś
naprawdę

(J. R.)

ważny — wichtig
nieważne — das ist unwichtig
chwila — Weile; Augenblick, Moment
naprawdę — wirklich
jesteś = 1. du bist da; 2. es gibt dich